

FRÅGA DOKTORN FRIAT MEN KRITISERAT

Vid Granskningsnämndens senaste möte var endast ett SVT-ärende uppe för behandling. Det var ett inslag i *Fråga doktorn* med två medverkanden som var engagerade för aktiv dödshjälp.

Inslaget kritiserades men frias. Granskningsnämnden anser att det brast i förhållandet till kravet på opartiskhet då de medverkande gästerna fick redogöra för sina uppfattningar utan något direkt kommenterande från programledarens sida. Men eftersom vissa av gästernas uttalanden ifrågasattes och att det framgick att aktiv dödshjälp är olagligt anser nämnden, med viss tvekan, att bristen inte var så allvarlig. Läs nämndens hela bedömning längre ned.

Fråga doktorn friat med kritik i kontroversiellt ämne

FRIAT: *Fråga doktorn*, 2016-03-14, SVT1, inslag om aktiv dödshjälp; fråga om opartiskhet. Dnr. 16/00780.

I inslaget intervjuade programledaren två författare och medlemmar i föreningen "Rätten till en värdig död" om aktiv dödshjälp. Båda de intervjuade framhöll att aktiv dödshjälp bör vara tillåtet.

Flera anmälare var kritiska till att båda de intervjuade var engagerade för aktiv dödshjälp och att ingen representant för motståndare mot aktiv dödshjälp fick ge sin syn. Flera anmälare ansåg att det var särskilt problematiskt då det är ett allvarligt och kontroversiellt ämne med många engagerade och etiska dimensioner. Vidare var flera anmälare kritiska till att grupper som pekades ut som mening motståndare inte fick sina åsikter presenterade. Flera anmälare vände sig mot programledarens förhållningssätt till de intervjuade och ansåg att hon ställde okritiska frågor och inte lyfte fram några motargument. Enligt en anmälare framstod det som att programledaren höll med de intervjuade och att de intervjuade fritt fick propagera för sina åsikter.

I sitt yttrande skrev SVT att det tydligt framgick av programmets påannonsering att samtalet byggde på två externa medverkande, som själva skulle problematisera sina tankar om dödshjälp. De menade att vi alla kommer att dö och därför borde denna fråga diskuteras och utredas. Båda framhöll att de älskade livet och ville leva. Vid flera tillfällen presenterades gästernas engagemang i den ideella organisationen "Rätten till en värdig död". Programledaren ifrågasatte varför frågan överhuvudtaget behövde ställas och på vilket sätt ämnet var viktigt, likaså frågan om vad motståndarnas argument gick ut på.

Bägge medverkande betonade att deras uttalanden handlade om deras egen död och personliga erfarenheter.

Det stämmer att de grupper som generellt omnämndes vara emot självald dödshjälp inte bjöds in till programmet men det var heller inte redaktionens avsikt. Det riktades heller inte kritik mot någon utpekad person. *Fråga doktorn* är inte ett debattprogram där olika parter eller åsikter ställs mot varandra utan är inkännande och optimistiskt till sin karaktär.

Av granskningsnämndens praxis följer att SVT måste ha stor frihet att själv bestämma vilka som ska medverka och intervjuas i programverksamheten. Det förhållandet att *Fråga doktorn* innehöll en intervju med två gäster, som också var medlemmar i en organisation som driver frågan om aktiv dödshjälp, strider därmed inte i sig mot de bestämmelser som gäller för SVT:s programverksamhet.

Enligt nämndens mening ställs det i sådana intervjusituationer dock krav på att programledaren intar ett kritiskt förhållningssätt, särskilt med hänsyn till det kontroversiella ämne som diskuterades. Nämnden anser inte att programledaren tog sådan tydlig ställning i den kontroversiella frågan, som

skulle vara i konflikt med kravet på opartiskhet. Dennes förhållningssätt bidrog dock till att det kontroversiella ämnet behandlades på ett sätt som kunde framstå som ensidigt. De medverkande gästerna fick enligt nämnden långtgående möjligheter att redogöra för sina uppfattningar och ståndpunkter i frågan om aktiv dödshjälp, utan något direkt ifrågasättande eller kommenterande från programledarens sida. Programmet brast därmed i förhållande till kravet på opartiskhet.

Mot bakgrund av att programledaren ändå ifrågasatte vissa av gästernas uttalanden och att det framgick att aktiv dödshjälp är olagligt enligt svensk lag anser nämnden, med viss tvekan, att bristen inte var så allvarlig att den medför att programmet strider mot kravet på opartiskhet.

Vad anmälarna i övrigt anfört medförde inte att programmet strider mot kraven på opartiskhet.

En ledamot var skiljaktig och ansåg att inslaget borde frias och att andra stycket under rubriken Granskningsnämndens bedömning borde ha följande lydelse:

Av granskningsnämndens praxis följer att SVT måste ha stor frihet att själv bestämma vilka som ska medverka och intervjuas i programverksamheten. Det förhållandet att *Fråga doktorn* innehöll en intervju med två gäster, som också var medlemmar i en organisation som driver frågan om aktiv dödshjälp, strider därmed inte i sig mot de bestämmelser som gäller för SVT:s programverksamhet. Nämnden kan inte heller finna att de medverkandes uttalanden eller programledarens förhållningssätt medför att inslaget strider mot kravet på opartiskhet.

Informationsbrev från SVT Programetik, Sveriges Television, 105 10 Stockholm

E-post: programetik@svt.se, Tel: 08-784 56 78

Om du fått detta infobrev står du även på e-postlistan för nästa.

Nya SVT-prenumeranter kan anmäla sig till programetik@svt.se!